

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
РеВ 3883/2023
08.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из породичних односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зарија Икановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Никола Миладиновић, адвокат из ..., ради издржавања супружника, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 317/22 од 08.09.2022. године, у седници већа одржаној 08.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 317/22 од 08.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1586/2020 од 29.03.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име супружничког издржавања плаћа тужилји месечно износ од 10.000,00 динара, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, почев од дана подношења тужбе 03.06.2019. године па убудуће, док за то постоје законски разлози или се одлука не измени, исплатом на руке тужилји, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, с тим да ће доспеле, а неисплаћене износе платити одједном у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилје преко досуђеног износа од 10.000,00 динара, а до траженог износа од 35.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одређена је привремена мера, којом је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање тужилје плаћа месечно износ од 10.000,00 динара, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, почев од дана доношења привремене мере 11.06.2020. године, до правноснажног окончања поступка, исплатом на руке тужилји, под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован предлог за одређивање привремене мере за разлику од досуђеног износа од 10.000,00 динара до траженог износа од 35.000,00 динара. Ставом петим изреке, констатовано је да ће привремена мера важити до правноснажног окончања поступка и да евенутално изјављена жалба не одлаже извршење решења. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 317/22 од 08.09.2022. године, ставом првим изерке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 1586/20 од 29.03.2022. године, у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог изјављена против става другог и четвртог изреке наведене пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела који се односи на издржавање, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП. Наводима ревизије се указује на учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 7. став 1. и 2., 229., 308. и 314. ЗПП од стране првостепеног суда, због којих се ревизија не може изјавити. Због релативно битних повреда одредаба парничног поступка (члан 374. став 1. ЗПП) ревизија се може изјавити само ако су те повреде настале у поступку пред другостепеним судом (члан 407. став 1. тачка 3. ЗПП). Наводима ревизије о релативним битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињеним у поступку пред другостепеним судом, по оцени ревизијског суда, не доводи се у сумњу законитост и правилност другостепене пресуде у побијаном делу.

Одлука о супружанском издржавању доноси се у поступку у вези са породичним односима, за који важи истражно начело прописано у члану 205. Породичног закона, које гласи да суд може утврђивати чињенице и када оне нису међу странкама спорне, а може и самостално истраживати чињенице које ниједна странка није изнела. У складу са наведеним је поступљено када је у поновном поступку поступљено по налозима датим од стране другостепеног суда и на основу изведених доказа утврђено чињенично стање релевантно за одлуку о праву на супружанско издржавање и висини обавезе туженог.

Наводима ревизије не доводи се у питање тачност утврђеног чињеничног стања, већ се оспоравање своди на то што је испуњеност услова за остварење права на супружанско издржавање утврђено путем доказа изведених након укидања претходно донете првостепене пресуде о издржавању, уз схватање да је свако даље доказивање захваћено преклузијом. Насупрот изнетом говоре разлози везани за примену цитиране одредбе члана 205. Породичног закона, у складу са којом је поступљено у проведеном поступку у овој правној ствари.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца и тужени су ...2009. године закључили брак, који је по тужби туженог разведен пресудом Другог основног суда у Београду од 20.11.2019. године, правноснажном 13.05.2020. године. Захтев за супружанско издржавање поднет је благовремено 03.06.2019.године (члана 279. став 1.

Породичног закона). Тужила је рођена 1985. године, а тужени је рођен 1984. године, немају заједничку децу, живели су у стану који је у власништву туженог, који је тужени напустио 2018. године, када је престала њихова заједница живота. Тужила је тешко оболела и није способна за рад. Тужила болује од улцерозног колитиса, та дијагноза је постављена 2003. године, ради се о хроничној, доживотној, тешкој аутоимуној болести која је довела до инвалидности. На основу налаза и мишљења комисије вештака Института за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ утврђено је да је тужила од новембра 2019. године, као и пре тога, боловала од више хроничних обољења, која су довела до потпуног губитка њене радне способности, због чега је била неспособна за рад од 20.11.2019. године, као и пре наведеног датума и неспособна за рад убудуће, те да не постоје послови које би могла обављати, нити је могућа било каква обука за било коју врсту послова. Тужила нема прихода, ни имовине. Месечне потребе тужиле за лекове износе 29.000,00 динара. Тужени јој за лекове даје 20.000,00 динара месечно. Тужила станује у стану који је власништво туженог, помажу јој комшије, рођаци, а понекад родитељи и баба. По занимању је ... техничар, пријављена је на евиденцији лица која траже запослење од 07.06.2019. године, није корисник права на новчану накнаду. Последњи пут је била радно ангажована само месец дана у 2007. године, покушавала је да се запосли, али сметња томе је природа њене болести, са испољавањем какво је описано у поступку и није било спорно.

Тужени је радно способан . Обавезу издржавања других лица, тужени нема. У периоду од новембра 2017. године до октобра 2019. године тужени је обављао послове аутомеханичара на ... и остваривао месечну нето зараду у износу од 104.370,39 динара. У јулу 2019. године тужени се повредио на раду и био у процедури лечења. Променио је послодавца и посао који ради, тако да је у периоду од 08.11.2019. године до 30.11.2019. године запослен у фирми „ВВ“ са месечном зарадом од 22.000,00 динара до 24.000,00 динара, у периоду од 13.12.2019. године до 31.05.2020. године запослен у предузећу „ГГ“ на радном месту возача са месечном бруто зарадом од 43.000,00 динара, а у време доношења првостепене пресуде није имао запослење. Тужени је повремено обављао и додатне послове. Он станује у изнајмљеном стану са мајком, која је здрава и радно ангажована, иако је у пензији. Мајка туженог сноси трошкове закупнине и трошкове становања. Тужени од имовине поседује стан у којем станује тужила и за који плаћа трошкове становања у износу од 10.000,00 динара месечно. Стан је купљен на кредит по којем тужени отплаћује месечну рату у износу од 244 евра. За храну, одећу и обућу туженом је потребно 20.000,00 до 30.000,00 динара месечно.

Код овако утврђеног чињеничног стања, пресудама нижестепених судова тужени је обавезан да новчано доприноси издржавању тужиле износом од 10.000,00 динара месечно, почев од дана подношења тужбе 03.06.2019. године, применом члана 151. Породичног закона, у складу са критеријумима прописаним чланом 160. истог закона. Потпуне и правилне разлоге на којима је заснована побијана пресуда, Врховни касациони суд прихвата и налази да их је непотребно понављати.

По налажењу овог суда, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 151. став 1. Породичног закона је прописано да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима.

Одредбом члана 160. став 1. Породичног закона је прописано да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Одредбом става 2. овог члана, да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања. Одредбом става 3. овог члана, да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

Имајући у виду да је тужилца неспособна за рад још од времена трајања брачне заједнице са туженим, да нема прихода ни имовине, нити извора средстава за живот, да је због више хроничних обољења од којих болује потпуно неспособна за рад и да не постоје послови које би она могла обављати ради стицања средстава, а да на страни туженог постоје услови да радом обезбеди средства за подмирење својих потреба и обавеза и скромним износом од 10.000,00 динара месечно доприноси издржавању тужилце у њеној оскудици и тешкој ситуацији, правилно је од стране нижестепених судова материјално право примењено и по питању испуњености услова за досуду супружанског издржавања и по питању висине и почетка тока утврђене обавезе туженог. Супротни наводи ревизије нису основани.

Како се одбија као неоснована ревизија туженог и наводи из ревизије нису од утицаја на другачију одлуку овога суда, то није неопходно шире образлагати ову пресуду у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић